

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
 BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisori nefrancate nu
 se primesc. Manuscripte
 nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
 următoarele Birouri de anunțuri:
 în Viena: M. Dukes Nachf.
 Max. Augenthaler & Emerich Lesner,
 Heinrich Schalek, Rudolf Mosse,
 A. Oppolka Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bernat, în Ham-
 burg: Harsteyl & Lehmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riază garmond pe o coloană 6 or.
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicări mai dese
 după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
 seriază 10 or. senu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U I L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumeră la toate ofi-
 ciele poștale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I.: Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. senu 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 283.

Brașov, Miercuri 22 Decembrie.

1899.

Un punct de liniște.

Dualismul austro-ungar a trecut
 erăși anevoios, dér tefăr, peste un
 poduleț, ce i-s'a aruncat în momen-
 tul suprem peste prăpastia, ce i-au
 deschis-o luptele de naționalitate și
 nemulțămirea din interiorul monar-
 chiei.

Noul cabinet austriac de func-
 ționari Wittek a avut chemarea de
 a așeza acest poduleț cu ajutorul
 admirabilului paragraf 14, care cum
 se vede acum, a fost virit în cons-
 tituțiunea țerilor austriace cu multă
 prevedere pentru casurile de încur-
 cătură. El a mai ajutat încă de astă-
 dată cercurilor dirigitore din Aus-
 tria, de a eși din impas pentru cât-va
 timp; a ajutat și cercurilor dirigiui-
 tore din Ungaria de a și asigura încă
 pe o jumătate de an speranțele în
 definitiva rezolvare a cestiunei pac-
 tului pe cale parlamentară. Li-au
 fost de mare preț și unora și altora.
 că s'a putut face această, căci ce erau
 să începă în Viena și Budapesta în
 cazul contrar?

Afacerea cvotei statelor dualiste,
 cu care au să contribue la cheltue-
 lile comune, putea să fiă, cum s'a
 și întemplat, decisă de monarhul,
 conform legii, pe un timp mai scurt
 dér fără paragraful 14 și fără con-
 cursul cabinetului Wittek nu era cu
 putință să se pună în vigore con-
 vențiunea cu Ungaria privitoare la
 restituirea dărilor cari vor fi a-se plăti
 pentru bere, zahar și petrolu ce
 vin în comerț între ambele state.
 Nu se puté în special să se stabi-
 lească bugetul provisoriu în Austria
 pe o jumătate de an.

A fost dér neapărat necesar
 concursul cabinetului actual austriac,
 pentru-ca să se pregătască și să se facă
 posibil un nou period de tranzițiune
 de șese luni. Ce se va întempla, séu
 mai bine dis, ce ar fi să se întem-
 ple în acest interval în Austria, pen-
 tru a scote carul din pietri, vedem

numai pe departe indicat în unele
 foi cehice și germane. Reintrarea
 Germanilor în dieta boemă este pri-
 vită ca un semn bun în ce privește
 posibilitatea unei înțelegeri ceh-
 germane. Se vorbește din nou des-
 pre inaugurarea unei acțiuni de în-
 țelegere. De aceea se dice, că ca-
 binetul Wittek se va retrage încă în
 luna lui Ianuarie și că un nou mi-
 nisteriu de funcționari va lua asu-
 pră-și misiunea de a interveni pen-
 tru acea înțelegere. Tote aternă însă
 dela dezvoltarea lucrurilor în dieta
 boemă.

În ce privește Ungaria s'a pro-
 nuntat cu ocaziunea gratulațiunilor
 de anul nou ministru-președinte Szell
 dîcînd, că afacerile pactului erăși au
 ajuns la un punct de liniște, de unde
 va fi mai ușor să se rezolveze defi-
 nitiv pe cale parlamentară, ca să în-
 ceteze în cele din urmă nesiguranța
 situațiunei. În genere Szell a arătat,
 că pune cea mai mare greutate pe
 o astfel de rezolvare pacinică și că
 numai de aceea nu s'a putut ocupa
 până acum de „reforme“ proiectate,
 pentru-că l'au împiedecat afa-
 cerile încurcate ale pactului.

Grija rezolvării cestiunei pac-
 tului preocupă dér ađi mai mult ca
 tote pe ministrul președinte un-
 guresc. Alte declarațiuni politice n'a
 făcut, ci s'a mărginit numai a de-
 clara, că direcțiunea politice sale
 și programul séu este deja cunoscut
 și a asigurat din nou, că direcțiunea
 ce se va manifesta în faptele și în
 tote propunerile sale, va fi direc-
 ționea „adeverată liberală“. De „lege,
 drept și dreptate“ s'a ferit de a face
 nouă amintire de astă-dată.

Altfel înțeleg cei din stînga
 extremă problemele viitoare, deși sunt
 și ei mai virtos preocupați de ces-
 tiunea pactului. Deputatul Ugron,
 șeful celei mai mici din fracțiunile
 independente a anunțat, că problema
 noului veac va fi, după el, Ungaria
 independentă. Recunoșce, că nu se

póte face ruptura cu Austria deodată,
 dér cere ca munca de separare să
 fiă începută cu organizarea terito-
 rului de vamă independent și cu va-
 liditatea limbei maghiare în regi-
 mentele ungare ale armatei.

Vorbe frumoșe și umflate, ce
 le-a variat și Fr. Kossuth, șeful ce-
 leilalte fracțiuni. Adeverul este înse,
 că Ungaria pentru acum și pentru
 mult timp încă are forțe mare lipsă
 de sprijinul Austriei și că în cazul
 când ar deveni independentă, ar în-
 tîmpina o mare criză politică și fi-
 nanciară. Dcă sunt însă voinic și
 se simt destul de tari, Ungurii n'au
 decât să urmeze sfatul corifeilor
 stîngei extreme.

Din Austria. Din Viena se anunță,
 că prin cercurile politice s'a răspândit fama
 despre apropiata dimisiune a noului cabi-
 net Wittek. Acest cabinet avînd chemarea
 de-a introduce pe temeul §-lui 14 proie-
 ctete cele mai necesare, ér acesta făcîndu-se,
 urmază că cabinetul Wittek și-a implinit
 mandatul și după încheierea desbaterilor
 delegaționale se va retrage. Cu formarea
 viitorului cabinet va fi însărcinat actualul
 ministru de interne Dr. Körber, care va
 face încercări de a restabili pacea în par-
 lament și a încheia acțiunea de împăcare
 dintre Cehi și Germani.

Din România.

În cameră s'a depus alaltăeri un pro-
 iect de lege din inițiativa parlamentară,
 semnat de 45 deputați, prin care se prevéd
 pedepse în contra acelor, cari vor specula
 asupra obiectelor de prima necesitate. Pro-
 iectul prevede amendă dela 500—5000 lei
 și închisóre dela 3—12 luni pentru contra-
 venienți.

Camera a admis urgența și va lua în
 discuțiã proiectul după vacanța.

Senatul a admis în unanimitate în șe-
 dința sa de ieri, ca să se aducă mulțumiri
 guvernului italian pentru simpatia primire,
 ce delegații români au întemplat la Roma

cu ocazia depunerii corónei de bronz la
 columna Traiană și pentru frumoșele cu-
 vinte rostite la această serbare de ministrul
 instrucției Bacceli și de protosindacul Ro-
 mei, Dr. Galuppi, la adresa națiunei ro-
 mâne.

Corpurile legiuitoare au luat eri va-
 canța până Luni, 10 Ianuarie. — Imediat
 după vacanța se vor lua în discuțiã la ca-
 meră proiectul de lege al căilor ferate de
 interes local, căsătorile militare, legea tim-
 brului și înregistrării, telegrafo poștală,
 organizarea ministerului de domenii etc.

Vineri, M. S. Regina a primit, cu oca-
 siunea aniversării născerei Sale, un mare
 număr de telegrame și adrese de felicitări.
 D-nii membri ai corpului diplomatic, d-nii
 miniștri, membrii Corpurilor legiuitoare, un
 un mare număr de înalți demnitari și per-
 sone notabile, s'au grăbit a aduce felici-
 țări prin înscrieri în registrele palatului.

Dómuile din societatea bucurescă
 au trimis grațioșei Regine, ca dovadă a
 sentimentelor lor, număróse buchete de flori.
 Majestățile Lor au fost forțe mișcate la
 aceste manifestațiuni de iubire.

Capitala a fost împodobită cu drapele.

Protestul

tinerimei române universitare din Viena

Un organism social, care și-a pierdut
 fondul moral al esistenței sale, este dat pu-
 trejunei și prăbușirei.

Când un stat se năpustesce ou tótă
 urgia asupra cetățenilor séi, prin cari și
 pentru cari esistă, și în numele legii și al
 dreptății, în numele celui mai înalt ideal
 al vieții de stat îi insultă în cele mai
 sfinte ale lor, — este că acel stat a intrat
 în descompunere, că se prăvălesce spre
 prăpastia imoralității.

Vorbele eșite din gura procurorului
 dela Alba-Iulia nu sunt numai ale lui. Pre-
 sidentul tribunalului a zîmbit în sufletul
 séu și le-a aprobat în mod demonstrativ în
 numele justiției maghiare. Sunt convinge-
 rea cea mai bună a statului maghiar, așa,
 cum acela este astăđi.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Moda în vécul al XIX-lea.

Devisa secolului XIX a fost libertatea
 și această devisa sbura din gură 'n gură
 deja la începutul lui. Libertate în tote mani-
 festațiuni vieții!

Tote mijlócele artei au început să fiă
 exploatate mai ales de sexul feminin, pen-
 tru a apare interesant și frumos. Renumita
 Talliene apare la seratele Barras în antioul
 costum elin. Femeile franceze voiau să se-
 mene femeilor eline din Tanagra și matrón-
 nelor din Pompeii.

Firesce, ceea-ce codifica Parisul pe
 terenul modei, era dátator de măsură în
 lumea civilizată. Când după dörimarea Bas-
 tillei diarele franceze de modă rămaseră pe
 cât-va timp înderēt, damele din Viena, Ber-
 lin și Lipsca se simțiau forțe nenoroicite,
 nu sciau cum să se îmbrace și începuse
 să cuprindă teren o modă forțe repulsivă.

Damele apăreau la serate și chiar pe
 stradă în costumuri, cari le dădeau înfă-
 țșarea unor „nori în purpurul aurorii“.

Nevasta ofșterului de mariuă Hamelin se
 plimba diua mare c'o prietină a sa pe
 Champs Elysée în costum ușor și străvechiu
 de gazelin.

Fiind-că costumul acesta sta în contra-
 dicere cu civilizațiunea epocii, damele s'au
 reîntors erăși la portul classic. Coafura încă
 era antică. Salónele friserilor erau împodo-
 bite cu statuele deilor și împărăților romaní.
 Frisurile erau purtate à la Titus și à la
 Caracalla.

Pe timpul acela totul era tîner. Femeia,
 fiă că avea vîrstă de 16, ori de 60
 de ani, plutea în îmbrăcăminte de-o tine-
 reță rápitóre. Viața veselă și fără griji sti-
 mula pe femei la tot felul de bufonerii;
 așa d. e. unele din ele purtau pantaloni și
 traversau în părechi stradele, îmbrăcate una
 ca femeia, alta ca bărbat.

A venit însă Napoleon și a pus frâu
 acestor escentricități. Se începú adevă
 epoca-
 empire. Așa numita causerie și conversația de
 spirit, cari ani de diie au fost surghiunite,
 au reîntat erăși în „drepturile“ lor. S'au
 deschis salóne interesante și moda s-cera
 triumfuri cinstite. Împărătesa Iosefina chel-
 tuia sume uriașe pe îmbrăcăminte și totuși

moda epocii era forțe urită. Haina strîmtă
 și talia estraordinar de înaltă, dădea trupu-
 lui o înfățșare pocită. Portul antic isgoni
 corsetul.

La 1809 damele nisuiu a-se presenta cât
 se póte de svelte și corsetul fú erăși intro-
 dus. Papucii, în formă de sandale, trebuiau să
 fiă ușori ca frunđa, neteđi și cu pantlicii
 înruciate. În loc de măneci la talii se
 purtau mănusi lungi, pe cât se póte de co-
 lóre verde. Capul era împodobit cu pălăria
 galbenă împănată. Moda era influințată și
 de romantici. Veni erăși în modă gulerul
 de pe timpul cavalerilor, însă străformat
 în guler cu crețe. În viforul luptelor, mo-
 tivele romantice dispărură. Participarea
 femeilor la răsboi se manifesta în costum.
 Garniséla aurită fú schimbată cu garniséla
 de fier. Motivele lucrurilor manuale erau
 vênători și alii luptaci, însă mai ales pă-
 lăriile cu cocarde tradau spiritul răsboinic.

La Germani răsboiele cu sfîrșit noro-
 cos au întărit sentimentul național, ceea-ce
 se manifesta și în îmbrăcăminte. După o
 lungă discuțiã estetică s'a stabilit portul națio-
 nal. Aceasta se pregătea de înmătase în colóre
 cerului, mănecile erau strîmte, pufurile se

făceau din atlas alb. Acestă îmbrăcăminte
 era întregită prin pălăria de catifea vênătă
 garnisită cu pene. Portul acesta însă era
 părăsit cu ocazia sərbătorilor, și se îm-
 brăcau franțuzesce.

În Paris talia se micșoră din ce în
 ce. Contrar cu portul elin, ținta în îmbră-
 căminte era, ca damele se apară mititele,
 grase și fără formă. În 1839 apărú apoi
 crinolinul. El devenise indispensabil și-și
 făcú drum triumfal în întréga lume civili-
 sată.

Crinolinul nu prea da trupului înfă-
 țșare atrăgătoare, dér era în modă, și îm-
 părătesei Eugenia 'i-se datoría acest
 „clopot călător“. Eugenia însă, creatóra
 modei din a doua epocă-empire, nici nu
 voi să-l póte. Industriașii de oțel însă îi
 susținură moda până la 1857.

Francoia se apropia de-o mare ne-
 noroicire, de anii fatali 1870/71, cari des-
 fășurară stindardul pesimismului și învélise
 lumea cu tristeță. Moda începú acum să
 se transformeze și modern și practic era
 numai colóreă sură, semnul depresiunei.
 Fanny Lewald, în timpul furtunos al răs-
 boiului, atrase atențiunea damelor franceze,

Ridicăm glasul nostru în fața acestui moment monstruos, — pentru-ca să ne exprimăm scârba noastră adâncă față de putregaiul, din care s'a zemislit.

Intre astfel de împrejurări, facem un apel către fruntașii națiunii noastre, ca adunând subscrierile întregii națiuni, să meargă ca să caute dreptate la cel mai înalt factor al vieții de stat.

Cunoștem trecutul.

Dér facem acest apel; pentru-că nu putem să ne inchipuim, ca la Viena să fiă socotiți drept bandiți aceia, cari au luptat și au murit sub stégurile tronului, ér generalii tronului stéfi de bandiți.

Facem acest apel; — pentru-că pe credința părinților noștri și pe sângele lor vârsat în lupte! — voim să avem mărturia viă despre felul, cum suntem priviți de cel mai înalt factor al vieții de stat.

Voim să avem mărturia viă, chiar și atunci, când răspunsul ar fi: un zimbet la jurămintele noastre și ale părinților noștri; obiar și atunci, când pentru dreptatea, pe care o căutam ni-s'ar răspunde, că se nu mai căutam, la nimenea nimic; ci numai la noi înși-ne și în forțele noastre*).

Viena, 26 Decembrie 1899.

Comitetul executiv al tinerimei române din Viena:

Mihail Popovici, Lucian Bolcaș, Traian Antoniu Pășcuțiu, Emilian Slușanschi, Gavriil Barbu.

Administrația „model“ la Făgăraș.

Făgăraș, Decembrie 1899.

Cele ce se întemplă în comitatul Făgărașului sunt tot așa de anormale astăzi, sub guvernul cu devisa: „lege, drept și dreptate“, ca și mai înainte. Tot persoanele, tot persecuții și tot trebile de mai înainte, numai între ai noștri s'au mai schimbat la față unii, dér nu spre bine, ci în favorul dușmanilor lor de mai înainte.

Defraudări în comune, în centru la comitat, la oficiile pretoriale, la spitalul comitatului și cu un cuvânt cam în tot locul, unde numai au voit și s'a putut defrauda.

Sunt prea bine cunoscut defraudările comise în dauna fondurilor comitatului, pentru cari au fost trași în cercetare disciplinară cassarul Ișig fugit, apoi vice-spanul Kapocsanyi, revisorul Kloss, fiscalul, președintele dela sedria orfanală, controlorul, controlorul substituit și sub-revisorul.

La comitat Ișig, cassarul fugit, a fost pedepsit cu pierderea oficiului, ér ceilalți vinovați au fost pedepsiți cu pedepse mai mari și mai mici, în bani și unii la câte

un dorgator și au fost făcuți responsabili să plătescă în mici părți banii defraudați, rămânând cea mai mare parte să o plătescă Ișig fugitul, care și așa n'are nimica.

Apelându-se cauza, ministrul a pedepsit și pe revisorul Kloss cu pierderea serviciului, pe vice-spanul Kapocsanyi l'a pedepsit cu 500 fl. ér pe ceilalți inculpați i-a pedepsit în bani dela câte 100 fl. în sus și i-a făcut responsabili să plătescă sumele, ce s'au defraudat pe timpul când au secontrat ei cassa și nu au observat și nu au împiedecat defraudările comise.

Atâta-i tot! De incassarea sumelor defraudate încă nici pomenire! Devenind astfel vacant locul de cassar a urmat a-se alege nou cassar, și „nobilă“ administrațiune a comitatului a și ales, anume: a ales, în locul cassarului fugit, pe controlorul pedepsit, ér în locul controlorului pedepsit — pe substitutul pedepsit. Pe primarul Jankovics Béla la comuna nu l'au mai ales, căci a fost réu; l'au ales însă la comitat de vice-notar, fiind că „e bun“, și așa mai departe până s'au ocupat toate locurile.

Vice-spanului pe timpul cât a fost suspendat i s'a detras o parte din salariu, dér după-ce a fost restituit în post i s'a dat înderēt suma detrasă spre a-și acoperi din ea datoriile, ce le avea la unele fonduri, și alte restanții.

Mai bóconă însă este, că revisorul Kloss, pedepsit cu pierderea serviciului și a tuturor drepturilor împreunate cu serviciul, a cerut să i-se dea pensiu de câte 700 fl. pe an. *Fispanul a priginit din toate puterile această cerere și a declarat că, votându-se lui Kloss pensia cerută, densusul va esopera dela ministru aprobare.* Adunarea generală, la propunerea vice-spanului — fiind către fine și fiind puțin membri prezenți, — i-a votat lui Kloss pensia de 700 fl. Vice-spanul însă, după enunțarea concludusului, reflectă, că nu e bine, deóre-ce 200 fl. îndată le iau creditorii sub execuțiă și cere modificarea în sensul, ca să i-se voteze numai 500 fl. pe an, fiind suma această minimul, care nu pôte fi luată sub execuțiă. *Dictum factum!* S'a votat și astfel, și s'ar fi votat ori-ce ar fi voit.

Causa s'a înaintat ministrului spre aprobare. Kloss însă este aplicat din nou la comitat, de-ocamdată numai ca ajutor la revisor, unde a făcut așa bune isprăvi.

Mulți dintre ai noștri însă s'au schimbat tare la față. Căciulesc pe inimicii de mai înainte, de-și este grétă, când îi vești cum se tèresc împrejurul lor.

Oțeanul.

Reformele anului 1900.

De-odată cu începutul anului 1900 vor intra în vigóre o mulțime de instituțiuni nouă, cari vor provoca schimbări așa-și-când în masă. Etă câte-va dintre ele:

În 31 Decembrie 1899 nóptea la 12 óre a dispărut din rândul celor vii *valuta austriacă* și locul ei l'a ocupat *calculul obligător al valutei corónelor*. Asta însămnă atâta, că de aici înainte ori-ce vom avé să scriem despre bani, *valórea* lor trebuie s'o exprimăm prin număr îndoit de mare. Așa d. e. în loc de 5 fl. vom scrie séu díce 10 coróne, de am avut sé plătim 100 fl., trebuie să dăm 200 coróne. Chitanțele vor trebui făcute după coróne și fileri, la postă vom trimite bani în calcul de coróne și fileri; asemenea pe cambii (polițe) vor figura numai coróne și fileri etc. Vechile blanchete se vor puté folosi însă până la finea lui Ianuarie 1900 st. n., dér și pe acestea *valórea* banilor trebuie însemnată în coróne și fileri. Corónele și filerii se pot scrie prescurtat cu inițialele *c* și *f*. Tóte oficiile publice de stat și ori-ce societate séu întreprindere datóre a da sémă despre mersul administrației sale, e obligată a-și duce catastivele în coróne și fileri. Privății și întreprinderile private nu sunt obligate la acesta.

Pe terenul *administrației* — *justiției* se va face o radicală reformă, care va transforma întreaga procedură penală. De aici înainte arătare se pôte face, ca și până acum, la procuratură și polițiă. Investigația pe basa arătării însă se va face de aici înainte pe

lângă controlul poliției și procuraturii. Modificarea principală la investigațiile penale este, că pe când până acum investigația se îndrepta numai la adunarea materialului agravant, de aici înainte se va da cuvânt cu ocazia investigațiunii și apărării, și acusatul în momentul când bănuiala cade asupra lui, pôte să-și ia îndată apărător, care se îngrijese, ca organele, cari esecută cercetarea, să adune și materialul atenuant.

O mare reformă va fi pe terenul acesta *lărgirea sferei de influență a curții cu jurați*. Din 1 Ianuarie st. n. începând, în cauze penale, în cari au să se aducă pedepse, cari prevéd pierderea libertății personale pe timp mai mare de 5 ani, curțile cu jurați vor aduce sentințele. *Afacerile de presă* rămân și mai departe în cercul de competență a juriilor de presă; însă calomniile comise pe calea pressei contra persoanelor private, precum și vătémările de onóre și alte cauze penale, se judecă de senatul întreit al tribunalului. Contra sentințelor aduse pe baza verdictului curții cu jurați, nu se pôte decât apela, și apelațiunile le judecă Curia. Contra sentințelor pronunțate de tribunale se pôte apela la Tabla reg., care și de aici înainte le va lua în desbatere verbală. Contra sentinței Tablei reg. se pôte apela la Curia.

În mare măsură se va estinde sfera de influență a *judecătorilor cercuale*. Schimbare însemnată la acest for este, că și acusa va avé aici reprezentant. Spre scopul acesta s'au organizat posturi de procurori. Noua lege s'a mai îngrijit, ca cei ce sufer închisóre preventivă, să fiă *despăgubiți* la cas când se va dovedi *nevinovăția lor*. Va fi apoi scutită mai bine și *libertatea personală*. Nu va mai puté fi arestat cine-va, aflat cu faptă de furt, decât el se află la locuința-i proprie. Arestarea pôte avé loc numai atunci, când există temeri de dispariția delincentului.

În provincia cercetările se fac de către *gendarmieria* sub suprainspecțiunea procuraturii, și de aici înainte polițiia nu va puté cere ajutorul gendarmieriei, decât în casuri urgente.

Mari transformări aduce anul 1900 și pe terenul *dărilor indirecte* (de consum). În locul dării pe circulația spirtoșelor, va intra așa numitul *adaus al dării pe spirtoșe*. Tot așa la darea de consum pe bere. Finanții vor visita depozitele de bere și spirt pentru a stabili cvantul. Se va introduce și noua lege de venit după vândarea de beuturi, care scurtéză mai ales pe băcani, deóre-ce îi despóie de dreptul de a vînde beuturi cu paharul, ér pentru vîndările peste un decilítru, li-se impun taxe.

Résboiul și diferitele state.

La ordinea dílei este acum, în ceea ce privește résboiul, *cesiunea portului Delagoa*, despre care am făcut ieri amintire. Anglia vré să cumpere dela Portugalia acest port și se díce, că ar exista și o convențiune. Contra acestui plan sunt mai ales îndispuse Franca și Rusia; Germania taoc, căci ei i-ar fi oferit Anglia alte compensațiuni teritoriale în Africa, numai să nu protesteze.

Anglia are de a face și cu *Turcia*. O telegramă din Constantinopol cu data de 30 Decembrie spune, că acolo s'au răspândit vești despre nisece pași ce i-ar fi făcut Anglia față de Pórtă otomană cu scop de a suplini defectele armatei din Africa. S'ar fi cerut anume învoirea Sultanului, de a-se puté transporta trupe egiptene la Africa. Soirea această pare neverosimilă și numai din acel punct de vedere, că în cas când Angliei i s'ar da voie a face acest lucru, atât Abdul Hamid, cât și viceregele egiptén ar trebui să renunțe la opoziția contra volnicilor engleze în Egipt. Sultanul și-ar perde tótă autoritatea în străinătate, dér mai ales înaintea mohamedanilor din India. Afară de această ar éși éráși pe plan *cesiunea egipténă* și întreg islamul s'ar revolta contra Sultanului, decât el ar pune în vîndare dreptul de aplicare a trupelor în résboiul African.

Cu atât mai curiosă se pare scirea, ce o publică „Imparcial“, díar în limba italiană,

ce apare în Cairo. El díce, că Anglia tratéză cu Italia pentru înlocuirea garnisónelor engleze din Egipt cu trupe italiene. Consulatul desminte soirea acesta, însă în cercurile parlamentare din Roma se vorbesce, că Anglia de fapt a recurs la sprijinul Italiei, căreia i-se cer 15,000 de ómeni spre scopul indicat.

Din New-York se anunță, că scrisórea, ce a adresat'o președintele Transvaalului poporului *american* pentru a sprijini cauza Burilor, a sosit tocmai la timp potrivit, când adecă se făceau numeroase colecte în America pentru Buri. Cu tóte acestea însă America oficială ține la neutralitate și nu vré să se pună cu Englesii. Nu așa însă poporul american. În sinul lui lucrarea de simpatia pentru Buri cresce și de dí, ba se organizéză chiar și trupe de voluntari, care mergénd pe teatrul résboiului, se vor lupta pentru cauza transvaalienilor. Mișcarea această se desvóitá mai ales printre Irlandesii numeroși din America Irlandesii americani sunt grozav de îndignați contra Englesilor, fiind-că în luptele din Africa trupele irlandeze au fost comandate la atac în locurile cele mai primejdioase și au fost crunt decimate.

SCRIRILE DíLEI.

— 21 Decembrie v.

† Ioan Bădilă. Dela Sibiu ne sosesce vestea întristátóre, că Ioan Bădilă, jud. reg. la tribunal, membru fundator al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, a réposat éri diminétá după lungi suferințe în etate de 61 de ani. Nu mult i-a fost dat dér réposatului a trăi după soția sa Ioana, care și-a lăsat un nume nepérior între noi prin generósele sale donațiuni testamentare. Ioan Bădilă a fost 31 de ani jude și s'a distinș prin imparțialitate și mare zel. El a fost unul dintre funcționarii, cari au rémas credincioși națiunii lor. În morméntarea i-se va face Mercuri, în 3 Ianuarie st. n., în cimiterul gr. or. din suburbiul „Pórtă Turului“ din Sibiu.

La morméntul lui Iancu. După cum i-se scrie „Tribunei“, Duminecă înainte de améđi o delegația de tineri universitari români a depus pe morméntul eroului nostru Iancu, în cimiterul din Tebea, o cunună frumoasă de flori cu splendid tricolor. Tinerii au rostit discursuri și au făcut o frumoasă manifestația națională în fața poporului.

Ceva despre tricolorul românesc. În fața gónei întreprinsă de guvernul bucovinean în privra tricolorului românesc, d-l Dr. I. G. Sbierea, profesor universitar în Cernăuți și membru al Academiei Române, a ținut să lámurească într'o broșură apărută de curénd istoricul și însemnătatea acestui tricolor pentru poporul român din Bucovina. Originea tricolorului pentru Români din Monarchia austro-ungară, d-l Sbierea o găsesce în anii de revoluțiă dela 1848 și 1849, când mai întâi Ardelenii și pe urmă și Bucovineii au ridicat o flamură proprie, drept simbol al libertății naționale și al credinței neînfrante către dinastia habsburgică. Colorile flămurei acesteia erau la început: vînet (albastru), roș, alb, cari alcătuiau o parte din însemnele eraldice vechi ale Transilvaniei. Români în-é, vézénd, că Maghiarii résvrătiți în privra tronului aveau și ei colórea albă în tricolorul lor, au înlocuit'o cu cea galbenă și au stabilit astfel tricolorul de astăzi. Partea această întregitóre au luat'o din tricolorul negru-galben al Austriacilor, arátându-și și prin acest procedeu lealitatea către Impératul. De-atunci până astăzi colorile acestea s'au pástrat.

Pentru monumentul lui Șaguna. Oficiul și Epitropia parochială gr. or. din Brașov-Cetate constatá, că a primit și a administrat darurile făcute de On. parochienii din Cetatea-Brașovului pentru monumentul fericitului Metropolit Andreiu Baron de Șaguna dela următorii domni și dómne:

Tache Stănescu 100 coróne, B. Baiulescu 20 cor., Petru Nemeș 10 cor., Simeon

* Tinerimea română universitară din Viena a ținut, precum ni-s'a fost comunicat, în 22 Decembrie n. o întrunire pentru a stabili atitudinea ei în fața casului dela Alba-Iulia. Resultatul este redactarea protestului de mai sus de către comitetul ales pentru acest scop. — Red.

ca pe lângă conservarea colórei sure să păstreze simplitatea în îmbrăcăminte.

Acésta însă era o nisuință zadarnică, căci femeile totdeuna țin să se îmbrace frumos, atrăgător și să apară tinere. A fi tineră și frumoasă: etă devisa lor în moda epocii antice, a imperiului, și n'epoca de ađi de-opotrivă.

Beția victoriilor Germanilor atrase după sine varietatea colorilor la îmbrăcăminte, ba chiar damele parisiene uitaseră deja la 1872 grozava lovitură, ce i-s'a dat Franciei. Modele s'au schimbat repede. Îmbrăcăminte fú pregătită cu ornament risipitor, căci, — vești bine, — corpul, figura și forma căpétá perfețiune numai prin vestiminte și acoperá tóte defectele! Ér ceea-ce e mai interesant, finea vécului XIX e încoronată cu victoria *blusei* în îmbrăcăminte. Esistă de pe acum tendența, ca încet pe încetul blusa se cucerească teren atât de mare în modă, încât ađi mâne ne vom tređi, că portul bărbătesc va fi modă la femei, el fiind — vorba ceea — mai „comod“ și mai „practic“.

Etă, în liniamente generale, istoricul modei în vécul al XIX-lea.

Damian 10 cor., D-na Susana A. Mureșian 60 cor., D-na Maria de Steriu 10 cor., D-na Elena G. Ioan 2 cor., N. N. 2 cor., D-nii: Eugen Precup 6 cor., Dr. Ioan Moșoiu 8 cor., Nic. Vestemian 2 cor., Nic. Flușturean 5 cor., Nic. de Șustai 10 cor., Dumitru Platoș 10 cor., Ioan Dușoiu 6 cor., Nic. Grădinar 4 cor., Th. Spudera 10 cor., Ioan Bidu 5 cor., Nepoții Eremias 6 cor., Ilie Savu 4 cor., Ioan I. Ciureu 4 cor.

Suma 294 corone. Posterior pentru a doua listă a mai dăruit domnul Nicolau Mocanu 6 cor. — Brașov, 20 Dec. 1899: *Oficiul parohial român gr. or. din Brașov-Cetate.*

Rescumpărarea felicitărilor de Anul nou. „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ a publicat în zilele trecute un apel către publicul românesc, ca să-și rescumpere felicitările de anul nou prin contribuiri la fondul pentru zidirea unei „Case Naționale“. Pentru orientare suntem rugați a aduce la cunoștința publicului român, că asemenea sume se pot plăti și aici în Brașov la casarul despărțământului „Asociațiunii“ d-l *Cornel Aisér.* Tot la dânsul se află de vânzare losuri dela loteria arangiată de Asociațiune cu prețul de 1 coronă.

Reuniunile de consum din Ungaria. O fâie unghurească de specialitate, vorbind despre reuniunile de consum din Ungaria, face constatarea, că mai ales în anii din urmă numărul acestor reuniuni a început a se spori în mod imbecurător. În 1898 s'au înființat 73, în 1899 numărul noușlor reuniuni înființate este și mai mare. De altă parte însă fâie maghiară constată, că pe cât de frumos este sporul, pe atât de neînsemnat este rezultatul dobândit prin aceste societăți de consum. Causa este, că societățile nu se înființază cu capitale destul de mari pentru a pute începe o acțiune mai de ceva. Reuniunile de consum înființate în urmă, în calcul general și-au început activitatea cu câte-un capital de 500—1000 fl., repartizat de obicei între câte 100 de membri, plătind fie-care câte 5—10 fl. Pentru a satisface însă trebuințele unei sute de locuitori, societatea ar avea trebuință de marfă în valoare de cel puțin 2000 fl. Astfel în lipsa de capital societățile trebuie să lucreze pe credit, care însă le costă mult, căci în lipsă de garanție suficientă, creditorii caută a se despăgubi cel puțin prin percente grase. Se înțelege, că aici se tractază de micile reuniuni de consum din Ungaria propriu zisă. Ungurii au o singură reuniune de consum mai cum se cade și acesta este reuniunea așa numită: „Magyar Mezögazdak szövetkezete“ din Budapesta. Acesta s'a înființat în 1892 cu un capital de 82,000 fl. În timp de 7 ani, ea și-a înmulțit capitalul fundațional așa că azi are 413,000 corone.

Cvotă pe șese luni. După un comunicat al „Correspondenței Politice“, Majestatea Sa a stabilit *cvota* numai pe o jumătate de an.

Dela Academiă. În ședința de Vineri a Academiei române s'a cecit o scrisoare a d-lui *Ioan Kalinderu*, prin care acesta donează 600 lei, pentru ca să se cumpere câte un dar de Crăciun pentru elevele Institutului Ottetelesanu. Acest act de părintescă generozitate și afecțiune se adaugă lângă multele donațiuni de acest fel făcute de d-l *Kalinderu* pentru elevele amintitului institut, care este creațiunea d-sale.

Logodnă. D-l *Nicolae Stoiu*, candidat de profesor, s'a logodit în 31 Decembrie n. c. cu d-ra *Aurora Ignea*, fiica d-lui *Const. Ignea* din Lugos.

Jertfa pomului de Crăciun. „Revista Orăștiei“ scrie, că triste sărbătorii de Crăciun a avut profesorul de-acolo *Dr. Dosa*. Voind anume să facă bucurii copilei sale prin pomul de Crăciun, până când l'au împodobit și au aprins luminările, au pus copila să se culce, pentru-ca cu atât mai mare să-i fie bucuria când se va trezi și va vedea pomul. După-ce l'au împodobit și au gătat cu toate, au soulat copila, care somnoroasă, cum era, privind pomul aprins nădată a căzut la pământ și a murit.

Mamă-sa, de spaimă și de supărare, încă s'a înbolnăvit.

Școle de pescuit etc. în Dobrogea D. I. Nenițescu, prefectul județului Tulcea, a adresat un raport ministerului instrucțiunii, prin care cere aprobarea pentru a se înființa în județul Tulcea trei școli primare de pescuit, trei de agricultură și una de dogăria, cu aplicația de viticultură și de pomologie. Pentru înființarea acestor școli fie-care din comunele județului Tulcea au contribuit după putere și au prevădut sumele în bugetele pe viitorul an financiar. Ministerul a cerut avisul d-lui *Hazu*, inspectorul școlilor profesionale, asupra raportului d-lui prefect *Nenițescu*.

Reforma armatei grecesci. Guvernul grec va înainta un proiect de lege camerei pentru reorganizarea armatei. În sensul reformei, comanda întregii armate se va da principelui moștenitor, care va avea pe lângă sine un mare stat major. Se vorbește, că un străin, probabil un general german, va fi însărcinat cu reorganizarea diferiților rami ai armatei.

S'a impușcat pentru o ureche. Sub-controlorul *Kanyo I.* din Zombor scâpase zilele trecute din închisorea de stat din Seghedin. De bucuria, că a scăpat, făcu un strașnic chef într'o cafenea din Zombor. În decursul chefului se cam certă cu un locotent de honveți, care simțindu-se ofensat pentru niște vorbe grele, ce i le aruncă *Kanyo*, a scos sabia și-i reteză o ureche. *Kanyo* scose un revolver și descarcă asupra ofițerului, dăr nu l'a nimerit. În urmă privindu-se în oglindă și vădându-și fața desfigurată, se supără atât de tare, încât îndreptă revolverul asupra sa și se impușcă.

Viriliști în comitatul Făgărașului. În comitatul Făgărașului sunt cu totul 87 membri viriliști. Dintre aceștia sunt Români următorii:

Nic. Garoiu, avocat în Zărnești cu dare de 895 fl. 56 cr. *Dr. Ioan Meșianu* proprietar în Zărnești cu 554 fl. 36 cr. *Ioan Cav. de Pușcariu* jude de Curiă pensionat în Bran 340 fl. *Iuliu Dan*, protopop în Făgăraș 320 fl. 6 cr. *Dr. Nic. Manoiu* cand. de avocat în Șimon 290 fl. 86 cr. *Dr. Andrei Micu*, avocat în Făgăraș 277 fl. 2 cr. *Dr. Ioan Șenchea* avocat în Făgăraș 251 fl. 50 cr. *Nic. Chiornitș*, proprietar în Cuculata 244 fl. 46 cr. *Dr. Ioan Turcu* avocat în Făgăraș 226 fl. 18 cr. *Dr. Nic. Motoc* avocat în Făgăraș 213 fl. 56 cr. *George Popescu* proprietar în Comana sup. 214 fl. 18 cr. *Iacob Zorca* preot în Vlădeni 205 fl. 56 cr. *Ioan Șona* proprietar în Zărnești 200 fl. 59 cr. *George Vasu* comerciant în Voila 183 fl. 62 cr. *George Guiman* proprietar în Poiana-Mărului 186 fl. 28 cr. *Dumitru Ciserean* preot în Făgăraș 173 fl. 74 cr. *Valer Comșa Popa* preot în Copăcel 168 fl. *Ioan Comșa* proprietar în Zărnești 166 fl. 28 cr. *Petru Leușiu* proprietar în Besimbav 164 fl. 21 cr. *Nic. Toma* proprietar în Făgăraș 161 fl. 60 cr. *Remus Romonțian* farmacist în Făgăraș 160 fl. 80 cr. *Valer Dămboian* preot în Sebeș 153 fl. 20 cr. *Todor Vulsan* cărciumar în Zărnești 152 fl. 52 cr. *Nicolae Șerban* preot în Voila 148 fl. 78 cr. *Nic. Penciu* jud. reg. pens. în Sibiu 147 fl. 68 cr. *Nic. Lupu* comerciant Zărnești 139 fl. 24 cr. *Iuon G. Bărbat* econom Ucea sup. 134 fl. 24 cr. *Dr. Nic. Șerban* avocat în Făgăraș 128 fl. 1 cr. *Ioan Peia* comerciant în Făgăraș 127 fl. 11 cr. *Iuon Vulsan* cărciumar în Zărnești 120 fl. 48 cr.

Cu totul așa dără sunt în comitatul Făgărașului 30 de membri viriliști români și 57 streini. Aleși sunt 87, dintre cari 60 Români și 27 neromâni. Correspondenții, care ne comunică aceste date, face observația caracteristică, că afară de Făgăraș, toate cercurile electorale, în număr de 11, la municipiu sunt curat românești. Cu toate acestea, chiar în cele mai românești cercuri — lucru, ce nu ț-ar veni a crede — sunt aleși în comisiunea municipală mulți Neromâni. Ce e mai trist, acesta se întâmplă în unele locuri „ou învoirea și cu concu-

sul unora dintre aceia, cari se pretind a fi conducători ai cauzei române.“

Trist de tot! Asemenea elemente ar trebui demascate.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Ianuarie st. v. 1900

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii fâiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 12 fl. (24 corone); pe șese luni 6 fl. (12 corone); pe trei luni 3 fl. (6 corone); pe o lună 1 fl. (2 corone).

Pentru România și străinătate: pe un an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei luni 10 franci, pe o lună 3.50 franci.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrațiunea.

Convocare.

Adunarea generală a despărțământului III (Făgăraș) al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ se convoca pe ziua de 27 Decembrie st. v. (a treia zi de Crăciun) în comuna Beclean.

Programa: 1) La orele 8 serviciu divin. 2) La orele 10 deschiderea ședinței în sala edificiului școlar. 3) Raportul comitetului despre activitatea sa în anul expirat. 4) Raportul casarului despre starea cassei și prezentarea rațiociniului. 5) Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea raportului comitetului. 6) Alegerea unei comisiuni pentru cenzurarea raportului casarului. 7) Alegerea unei comisiuni pentru încasarea taxelor și înscrierea de membri noi. 8) Statorirea bugetului pe anul viitor. 9) Eventuale prelegeri. 10) Alegerea directorului despărțământului. 11) Propuneri. 12) Închiderea ședinței.

Sunt rugați toți domnii membri și binevoitorii acestei instituțiuni a participa la adunare.

Din ședința comitetului cercual, ținută la 9 Oct. 1899 în Făgăraș.

Iuliu Dan,
v.-presid.

Dr. Ioan Șenchea,
notar.

Mulțămită publică. Comitetul parohial român gr. or. dela Sf. Adormire din cetatea Brașovului prin concludul luat în ședința din 19 (31) Decem. a. c. exprimă mulțămită publică pentru următoarele daruri:

1) Onor. comitet al Domnișoarelor române din anul 1895, care prin fosta președintă *D-ra Maria de Steriu*, a donat suma de 105 fl. cu destinațiunea de a se plăti icóna Sf. Adormiri la biserica din cetate.

2) D-nei *Maria de Steriu* și fiilor pentru un rând de odăjdii bisericesci în valoare de 120 fl. Tot-odată a deois, ca din procentele fundațiunii de două mii fl. — conform actului de fundațiune, să se sărșescă în fiecare an la Sf. Constantin și Elena un parastas pentru fericitii Constantin de Steriu.

3) Unei Dòmne anonime, care a dăruit pentru cele dinlăuntrul bisericei 100 fl. și 4) Domnului avocat *Victor Popescu* pentru 100 fl., completând suma de 200 fl. subscrișă pentru clădirea bisericii noastre.

Brașov, 20 Decembrie 1899.

Pentru comitetul parohial român gr. or. dela Sf. Adormire din cetate.

B. Baiulescu,
președinte ad. hoh.

Vasile Goldiș,
notar.

ULTIME SCRI.

Berlin, 1 Ianuarie n. Vaporul „*Bundesrath*“ al societății de navigațiune germană a fost reținut în portul Delagoa, apoi corabia de război englesă „*Magicienne*“ l'a escor-

tat la Durban, ca pradă de război. Scirea acesta a produs penibilă impresiune aici. Pe vapor se aflau trei ofițeri germani și 20 de omeni.

Pretoria, 1 Ianuarie n. Trei Englesi prinși la Melopo spun, că un ofițer *Powels*, a căzut în luptă și asemenea fiul ministrului președinte lord *Cecil Edward Salisbury*, er lord *Cavendish-Bentick* a fost rănit. Englesii au făcut erupțiunea din Mafeking, ca să cucerescă un tun mare al *Burilor*, însă au suferit mari pierderi.

București, 1 Ianuarie n. Senatul a primit erî prolongirea convenției comerciale cu Bulgaria.

Londra, 1 Ianuarie. Regina a adresat poporațiunii din *Kimberley* următoarea telegramă de anul-nou: „Sunt adânc mișcată. Privesc cu admirare apărarea eroică și regret foarte mult neevitabila pierdere de omeni“.

München, 1 Ianuarie n. Monitorul armatei publică un ordin al principelui regent, în care se dice, că cu începutul anului nou trupele vor căpăta pantlici la stindarde.

DIVERSE.

Din sêrac archimilionar. *Ioan Miller* înainte cu 15 ani, ca om lipsit de existența dîlnică, a plecat în America să-și încerce norocul; a debarcat la *New-York*, și s'a angajat, ca vîndător de diare, l'a favorizat glasul tare și plăcut, astfel, că mai bine își vindea diarele decât toți colegii săi, cari nu puteau striga așa tare. Apoi a devenit comerciant, și aci l'a favorizat norocul, încât peste 2 ani a devenit proprietar de casă în *New-York*, a început să întreprindă lucrări mai îndresnețe. A jucat la bursă, în toate aceste cu noroc excepțional astfel, că în anul al 5-lea, în vîrstă abia de 25 ani, dispune de o avere de 200,000 dolari. Norocul încotinu l'a favorizat, așa că la ori-ce întreprindere reușia; astfel a lucrat o mulțime de linii ferate, a deschis mine etc., toate i-au adus un venit foarte mare, a cumpărat locuri virane pe cari a format orașe. Acum 2 ani la conscrierea contribuțiunilor a declarat avere de 200 milioane de dolari, deși alții spun, că are mai mult. *Miller* abia numără 35 ani. Dăr această forță de muncă l'a dus în balamuc, căci *Cresusul* american acum vre-o 5 săptămâni a fost internat în o casă de nebuși neavînd noroc a trăi în rîndul colegilor săi yankei. Doctorii și-au luat ori-ce speranță de vindecare. Deja toate rudele sêrace s'au ridicat cu pretensiuni.

Urs uriaș. Poporațiunea comunei *Vrlog* din *Siberia* sudică cinci ani de zile a fost ținută în mare spaimă de un urs uriaș, căruia îi cădura jertfă nenumărate găini, gâsce, rațe și rimători; afară de acestea el a mai prăpădit 47 de boi. Până acum numai erna îi purtau omeni frica, anul acesta însă ursul nu s'a băgat în birlegiul lui să-și dormă somnul iernatic. Înainte cu două săptămâni, ca fulgerul se răspândi scirea că a venit ursul. Alta-data omeni căutau să scape cu fuga, acum însă pericol îi făcu curajos. Au pornit o gonă mare în contra dihaniei și cu câte-va glonțe de pușcă îl culcară la pământ și-l duseră în triumf la casa comunală. Greutatea acestui urs era de 350 chilograme.

Literatură.

Dela Tipografia „*A. Mureșianu*“ din Brașov se pot procura următoarele opuri:

Idealul învățătorului român, studiu social pedagogic, de *Ion Darius*. Prețul 20 cr. (cu posta 23.)

Disciplina cu devotamentul și iubirea în serviciul educațiunii, de *Ion Darius*. Prețul 20 cr. (cu posta 23.)

Banca în școlă, studiu asupra întoamirei ei, de *I. Darius*. Prețul 15 cr. (cu posta 17.)

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Gregoriu Maior*.

Dela Tipografia „AURORA” A. Todoran

— din Gherla — Szamosujvár, —

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări pe Duminec. Tom. I. de renumitul orator — în Domnul adormitul — Iustin Popiu, 48 predicii pe 38 Dumineci 2.20

Cuvântări bisericești (acomodate pentru orî-ce timp) de I. Papiu Tom. I. Ediția II. 1.20

Cuvântări bisericești (pe Duminec) de Ioan Papiu. Tom. III. 1.20

Cuvântări bisericești la toate sêrb. de peste an de I. Papiu 1.50

Cuvântări funebrele și iertăciuni pentru diferite casuri de morțe, întocmite de I. Papiu 1.50

Cuvântări funebrele și iertăciuni. Din autori renumiți, prelucrate de Tit Budu, vicar 1.—

Catechese pentru pruncii școlari de Tit Budu, vicar 40

Cuvinte de aur sêu învățături înțelepte date de un părinte fiului sêu, din operele lui J. H. Campe, trad. de I. Sonea 80

Dumnezeesca liturgie a celui dintru sfinții părintelui nostru Ioan Chrisostom, de Ioan Boroș 25

Manual catehetic pentru primii ani școl. de Basiliu Rațiu 40

Predice pentru Dumin. de peste an, compuse și elucrate după Catechismul Deharbe de Vas. Christie. Tom. II. dela Dumin. XI. după Rosalii până la Dumin. Vameșului 80

Predice pe toate Duminecile și sêrbăt. de peste an, de Dr. Em. Elefterescu . 1.50

Rugăciunea D-lui, Tatăl nostru, esplicată pe scurt de I. Boroș 10

Tipicul preotesc din cărțile rituale, prelucrat de Tit Budu, vicar 50

Istoria icônei Pr. C. Verg. Maria dela Nicula 10

Amintiri din Grecia de Teodor Bulc profesor gimn. 60

Bocete, adecă cântări la morți, adunate de I. Pop Reteganul 40

Nu m'e uita, Colecțiune de versuri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. 25

Omul și lumea, cântări funebrele de Aron Boca Velcherianul 08

Albina și leneșul de Aron Boca Velcherianul 10

Buchetul. Culegere de cântece, culese de I. P. Reteganul, broșat 25

Barb Cobzarul. Novelă orig. de Emilia Lung 10

Bunica și nepotelul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé de G. Simu 06

Cântul în școala poporală De Iuliu Pop, învăț. Năsêud, Praxă. Teorie. Cânturi . 30

Cartea plugariilor sêu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor și celelalte ramuri ale economiei de I. Georgescu 25

Cartea ilustrată pentru copiii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu 25

Codreanu, Craiul codrului, de George Simu 06

Cântăreța. Novelă de Dem. Dan 15

Carmin Sylva, Prelegere publică ținută prin V. Nicoră, prof. gimn. — Cu portr. M. Sale Reginei României. 10

Chinuturi de car strigă feciorii în joc, de P. Reteganul 28

125 Chinuturi de car strigă feciorii în joc 12

Cu vârful penei Scrieri satirico-humoristice de Anton. Popp. I. Monolôge. II. Humor și satiră. O broșură forțe petrecătoare 40

Din poveștile lui Esop de Aron Boca Velcherianul 08

Dialogul Țiganului cu S. Petru în pârta raiului, de Aron Boca Velcherianul 25

Donă turturele de aur. Poveste de Laur. Ciorbea 12

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Rusu 30

Dile negre. Versuri de Petrea dela Clușiu — cu o prefață de G. Simu 15

E onomia pentru școalele poporale, de T. Roșiu. Ed. II 15

Felicitări în poezii și prosă la Anul Nou, ziua născerei și ziua numelui cătră tată, mamă, moș, unchiu, mătușe, nănași, tutori, preoți, învățatori și binefăcători, precum și alocuțiuni și vorbiri cu diferite ocațiuni școlastice, de George Simu 20

Filoxera omenimei. Câte-va cuvinte despre vinars, de A. Boca Velcher. 08

Geografia și Istoria în școala poporală. Manual compus conform planului de lecțiuni a d-lui V. Vetri pentru cl. IV., V., VI., de T. Petrișor, învățator 40

Grăia lui Novac 10

Horia lui Pinte Vitezul 10

Împărăția Țiganilor pe vârful unui plop de A. Boca Velcherianul 08

Îndreptar pentru ortografia română. Regule esplicare și prelucrate pe baza proiectului de ortografiă al Academiei 12

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte. După Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulf 30

Lira Bihorului. Balade poporale de Antoniu Popp 20

Lira Sionului sêu cantarea sêrbătorilor. — poezii religioase-morale, lucrate după Sf. Scriptură, de A. Boca Velcherianul. Cu o precuvântare de G. Simu 25

Merinde dela școlă sêu învățături pentru popor, culese din diarul unui școlar, de Dr. Georgiu Popa 60

Miseriile sociale Novelă de P. C. Z. Rovinar 15

Musa Someșan. Poezii poporale române din jurul Năsêudului. Adunate și aranjate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade 25

N-rii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de I. Tanco 20

Nopti de iarnă. Novele pentru popor de G. Simu 60

Opșaguri. Cât cioplite cât pilita și la lume împărțite, de I. P. Reteganul 40

Păcălital. Monolog comic de Antoniu Pop. Prețul 04

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu 60

Povestea Pascunii sêu credința deșertă poporală. De Ar. Boca Velcherianul 08

Părințele Nicolae. Schițe din viața preoților, de G. Simu 30

Pietatea poporului român sêu cântări evlavioase pentru cei-ce merg la mănăstire, la locuri sfințe și în procesiuni. Compusă

de doi preoți gr. cat. Murășeni din diec. gr. cat. a Oradei-mari 10

Păcală și Tândală. Poveste de G. Cătană 10

Prietenul sătênului român. Sfaturi în formă de dialog pentru elevi și adulți, compus de I. P. Reteganul 30

Proba de foc Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan 15

Prin morțe la victoriă. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Irina Sonea-Bogdan 10

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educ. după Ernest Legouvé 06

Poveștile Bănatului. de George Cătană, învățator. Tom. I, II, III à 25 cr., toate 3 tomurile 65

Reguli și sfaturi bune pentru pruncii școlari, de Ar. Boca Velcherianul 10

Românul în sat și la ôste, apreciat din cântecile lui poporale de Ioan Pop Reteganul 10

Risete și zimbete de Tit. V. Gheaja 30

Schițe din Italia de Teodor Bulcu, profesor gimn. 1.—

Sê auđim! Toaste pentru tot felul de pers. și ocaș. de Tit. V. Gheaja 20

Suspine și zimbete de Ant. Pop 40

Trandafir și violele. Poezii poporale de I. P. Reteganul. Edițiunea a III. 30

Țiganul la mănăstire. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul 08

Țiganul în Rain. Poveste în versuri de Ar. Boca Velcherianul 08

Țiganul și Magnatul sêu vraja și farmecele poporale, de A. B. Velcher. 08

Ultimul sicastru. Tradițiune de George Simu 06

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. 25

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv, de V. Gr. Borgovan. Ediția III. 120

Omul. Noțiuni din Anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenesc, de George Cătană 25

Orar General pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator, de Georgiu Magyar 40

Cărți de rugăciuni:

Icona sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericești, frumos ilustrată. Prelucrată și edată cu permisiunea maritului ordinariat diecesan gr. cat. de Gherla prin Vasiliu Păteșiu, preot gr. cat. în Hotoan. Ediț. V., corêsă și amplificată. — Legată simplu 50

legată în pânză 80

„ „ piele 1.60

„ „ catifea 2.50—3.80

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, forțe frumos ilustrată. — Prețul unui exemplar legat simplu 50

legat cu pânză 80

„ „ piele și aurit 1.60

„ „ legătură de lux 2.50—3.80

Micul mărgăritar sufletesc. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericești, forțe frumos ilustrată pentru pruncii șco-

lari de ambe sexele. — Prețul unui exemplar legat 22

Cărțile de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui exemplar legat 10

Visul Prea Sfinței Vergure Maria, urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Prețul unui exemplar legat și expedit franco este 12

Epistolia D-lui nostru Isus Christos. Prețul unui esem. legat și spedit franco 12

Din „Literatura poporală“.

Nr. 1. Moș Toma Bădiceanu, vestitucaraghios al economilor de vite (Mocanilor) din Săcele, de Domețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 2. Vlad Hoțul dela Săcele, de Domețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 3. Insurătorea Sorelei (basm) de Domețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 4. Fiul bucătăresei împăratului (basm) de Domețiu Dogariu 06

Nr. 5. Vacărelul (basm) de Domețiu Dogariu 06

Nr. 6. Diana, ziua munților și Fata de împărat cu mâinile tăiate (2 basmur), de Domețiu Dogariu. Prețul 06

Nr. 7. Cinci dialoguri întocmite pentru elevii școlii popor. menite ca producțiuni la esamene și alte festivități școl., de Domețiu Dogariu 10

Cărți de școlă

aprobate și recunoscute ca cele mai bune și mai metodicești, de Vasile Petri.

Nou Abecedar românesc. Edițiune XII., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 16.006 din 1889. Prețul unui exemplar legat 25

Legendar sêu carte de cetire pentru școalele poporale. Partea I-a: pentru al 3-lea și al 4-lea an de școlă. Edițiunea X., emendată și aprobată de înaltul minister reg. ung. de culte și instrucțiune publică prin emisul seu nr. 11.295 din 1889. Un exemplar legat 50

Biblioteca teatrală a „Aurorii“.

Nr. 1. Calea dréptă e cea mai bună. Comediă într'un act de A. Kotzebue, localisată de Corn. Darabant 10

Nr. 2. Paza Maicii sfințe. Dramă în 4 acte, localisată de Ant. Popp 12

Nr. 3. Otrava de hârciog. Comediă într'un act, de Ant. Popp 08

Nr. 4. Pedepsirea vanității. Dramă într'un act, trad. din limba francesă de At. Bologa 10

Nr. 5. Di-creția fără voiă. Comediă într'un act, de A. Kotzebue, trad. de Corn. Darabant 12

Nr. 6. Creșătorul. Comediă într'un act de A. Kotzebue. Localisată de C. Darabant 12

Călindarul „Aurorii“ pe an. 1900. Prețul unui exemplar 30

prin postă franco 35

6 esemplare spedate franco 1.60

„Călindarul Plugarului“ pe an. 1900. Prețul unui exemplar 25

spedit prin postă 30

Tot de aici se pot procura tot soiul de cărți școlastice și altele, apărute ori și unde.

Requisite de scris pentru școlă și cancelarie. — Tot soiul de tipărituri oficiose.

Catalôge și computuri se trimit gratis și franco ori și cui.

Tôre cărțile de mai sus se pot procura direct și dela Tipografia A. Mureșianu din Brașov.

Cursul pieței Brașov.
Din 3 Ianuarie 1900.

Bancnota rom. Cump.	9.06	Vënd.	9.10
Argint român. Cump.	8.80	Vënd.	8.85
Napoleonilor. Cump.	9.53	Vënd.	9.58
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rusescoi Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58. 5	Vënd.	—
Lire turcescoi Cump.	10.73	Vënd.	—
Seris. fonc. Albina	101.—	Vënd. 5%	101.50

A V I S.

Prenumeratiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potă face și renoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonați sê binevoiască a arăta în deosebî, când voiesc oa espedarea sê li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonază din nou sê binevoiască a scrie adresa lămurit și sê arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrise administratiunii. In cazul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădământ care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vind la librăria Nic. I. Ciureu și la Eremias Nepoții.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.